

ג"כ שיופיע בכנסת ישראל קדושת הג' אבות. ועל ידי הקריאה לשון חיבה זוכין ישראל לד"ת מצד השי"ת שכל האבות קדושתם ד"ת, אברהם בו התחיל הד"ת יהי אור זה אברהם (ב"ר פ"ב) ויצחק אבינו ע"ה אורייתא מסמרא דגבורה קא אתיא (זח"ג פ' ע"ב) ויעקב אבינו ע"ה תתן אמת ליעקב אמת זו תורה (ברכות ה:) אבל להתבונן

שיכנס ללב בינה לבא, הוא יפתח לבנו בתורתו זה צריך האדם להשתדל מעצמו, ולהתפלל להשי"ת הוא יפתח לבנו וכו' ואז זוכה שייכנסו הד"ת ללב, ויאירו בלבו, והאר עינינו בתורתך ושבת יש בו השפעה מתורה שבעל פה כמו שאמרנו מכבר שהוא כנגד מלכות פה, ויום השביעי דא תורה שבעל פה: [מלקט מנחת יצחק]

מעלת תפלת ותיקון וסדרה (43) – היצור מפריע לך להתפלל בנץ...? תשמח

ובפרט אם ראית אשר הרב עושה לעצמו איזה דבר שלא כדרך התורה כגון אם מאחר זמן התפלה ומשנה הזמן שקבע ותקמים וכו' הגם שהרב הוא צדיק ומפרסם לא תעבר על ד"ת ודברי חכמים ח"ו אפלו על תנועה אחת והרב הצדיק עושה באפשר הוא בהוראת שעה באפשר לפי מנהגו וכו' והוא עושה ע"פ משקל בריאותו וצריך אתה לדוננו לקף זכות וכו' אבל לא תעשה כמעשהו נגד התורה. ובחדושי אגדות מהרש"א ברכות ר' ד"ה בתפלת שחרית שצאמר ה' בקר תשמע קולי בקר אערה לך ואצפה. כפל בו מלת בקר עפ"י מה שאמרו פסחים אין לך דבר קדם לתמיד של שחר אלא קמרת דכתיב ביה בבקר בבקר וגו' דהינו שיהא וריו להשכים אותה בבקר בבקר כמו בקמרת של שחרית כדאמרין לעיל שתתא תפלת סמוך למטתי וריון מקדימין למצוות וכן ענין להקדים התפלה כמה האפשר גם בלא הענין הנשגב של התפלה עם הנין החמה, מחובת הוריות להקדים כל דבר מצוה מטעם הוריון מקדימין למצוות פסחים ד'. ומבאר מדברי הראשונים כי ריוות במצוה דוחה ל"ת, גם אם ישוה את המצוה לא יצטרכו לדחות הל"ת עין ברשב"א שבת כ"ד: ד"ה אי נמי. הנה לפנינו התעוררות רב על הוריות להקדים בכל משך זמן ק"ש, והחייב בוריות ק"ש ותפלה ובכל דבר מצוה. ועין בספר מנורת המאור כלל ג' ג' חלק א' פרק א'. לעולם יהא אדם וריו ומהיר לקום בבקר ממפתו בלי עצלות וכו' ביו"ט מאחרין לבא ועי"ש בנפש יהודא. ובספר פלא יועץ אות השכמה: אמרו חז"ל הבא להרנג השכם להרגו שר"ל ליעה"ר הבא להרנג "השכם" להרגו שאין לך דבר טוב להרגו ליעה"ר כמו השכמה בלילה לראש אשמורת כי ביון שמתחיל לקף את יצרו להתגבר בארי לעמד לעבודת בוראו הלך ילך הלך ונדל כי הנה ה' נצב עליו והוט של חסד משוך עליו וכו' ועל כל פנים יתגבר בארי לעמד לפחות באפן שיהא הוא מעורר השחר. ולכל דבר טוב צריך גדר והכנה נעור בתחלת הלילה להיות וכו' שלא יאחר,

וריות מביאה לידי זהירות אפלו לעסק בתורה וכש"כ לדבר הרשות וכו' וכבר פרשו המפרשים על פסוק: עד מתי עצל תשכב וא"ת מאי אכפת לך? מתי תקום משנתך? סגלה לקום בשעה שירצה בספה"ק יוטב לב פרשת בלק הן עם כלביא יקום, כי סגלה לקום בשעה שרוצה הוא ע"י שקורא קריאת שמע בכונה ואז מתפלל שיעורו השי"ת לקום בשעה שרוצה ומפקיד רוחו ומקב"ה מחזיר לו פקדונו בשעה שרוצה לקבלו. חביבה מצוה בשעתה. ועין בסה"ק ראשית חכמה פרק המצות שער ג' בוריות להקדים המצוה בתחלה מיד כשיחול זמנה. ראוי לכל חרד לדברי אלקי ישראל להקדים עשית המצוה בתחלת בא עתה אעפ"י שיהיה נמשך זמנה ויש לו שהות ביום לעשותה הלא יתעצל ויאמר עוד היום גדול כדגרסינן במכילתא ושמתם את המצות אל תקרי המצות אלא המצוות כשם שאין מהמיצין את המצוה כף אין מהמיצין את המצוה אלא יעשה אותה מיד בשעה שיחול זמנה וגרסינן בפ"ק דפסחים וכו' השמיני ימול בשר ערלתו מלמד שכל היום כשר למלה אלא שהוריון מקדימין למצות ושנו חכמים אלו דברים דוחים את השבת הקטר חלבים אעפ"י שיש שהות להקטין בליל מו"ש, אלא מוטב שתדחה השבת ותעשה המצוה בתחלת זמנה. וגרסינן במנחות בפרק ר' ישמעאל: ארשב"י בא וראה כמה חביבה מצוה בשעתה שהרי הקטר חלבים ואמורים כשרים כל הלילה ואין ממתנין להם עד שתחשך. ר' יהודה אומר חביבה מצוה בשעתה וכו'. בתורה מבטלין, מגלה ג'. מבטלין כהנים מעבודתן לשמע מקרא מגלה. וקשה אמאי מבטלין והלא אחר הקריאה יש הרבה שהות לעבודה. ו"ל דבין משהאיר השחר הוי זמן עבודה והם מניחין אותה בשביל הקריאה משום הכי קרי ליה בטול. [מלקט מנחת יצחק]

מעלת למוד הוזהר (סדרה) (48) – כוח הקמרת המכפרת לא השתנה פלל, אז מה בן?

וכבר ידוע לכלם שהקמרת מכפרת וכפי שאומר הוזהר הקדוש כאן לפניכם שבכוחה של הקמרת לשבר את הסמרא אחרא ונגדה דיליה, אך כדי שהקמרת תפעל את פעלתה צריך לשים לב מה כתוב בזהר והוא "וצריך שיכון בו", אם בן מהי הסבה שעדין לא נעצרה המגפה? אלא אין זאת כי קריאת הקמרת לא תפעל אלא ברצונו ויתברך ואם היא לא פעלה עד עכשו משמע שיש בעיה לא? משוה גורם לקמרת ושאר דברים שבקדשה שלא לפעל ועלינו לחפש ולאחר את המסכים המפרידים בינינו לבין אבינו שבשמים, אנשים כבר לא מדברים בניהם יש "ומצאפ" רעה חולה חדשה יחסית שהורסת כל חלקה טובה, היום כלם כותבים, וזה יוצר אוירה של רחוק והתקפה מאחדות אחים, כל נושא הצניעות בין בדבור בין בלבוש יש פרצה גדולה בנושא ואין איש שם על לב, רואים אנשים תרדים כבכול שמעיו הם להקנם לבית הכנסת שידוע לכלם שהוא מקדש מעט עם המכשיר הטמא שלהם ואין להם בושה, ויש למחות ולבקש בנעם מאותם אלו שאם קשה להם כל כך להפרד מ"חברים" הטוב ביותר שיתחפשו להם מנין של אנשים שכמותם שם ירגישו יותר בנות, נראה לעניות דעתי שאם נשתדל לתקן כל פעם קצת ועל ידי זה נחזיר לעצמנו את כח הפעולה של הקמרת בכל עצמתה, וזה ויחל דף ר"ח ע"ב תא חזי מה כתיב (במדבר י"ז) קח את המחמה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קמרת. מאי טעמא. כי יצא הקצף מלפני וי החל הנגף דהא לית תבירו להווא סמרא בר קמרת. דלית לך מלה חביבה קמי קדשא ברוך הוא פקמרת. וקיימא לבטלא חרשין ומליון בישין מבייתא. ריחא ועשנא דקמרת דעבדי בני נשא בהווא עובדא איהו מבטל. כל שכן קמרת. מלה דא גזרה קיימא קמי קדשא ברוך הוא דכל מאן דאסתכל וקרי בכל יומא עובדא (נ"א פרשתא) דקמרת וישתויב מכל מליון בישין וחרשין דעלמא. ומכל פגעין בישין ומהרהורא בישא

ומדינא בישא וממותנא ולא יתוק כל ההוא יומא דלא יכיל סמרא אחרא לשלטא עליה ואצטריך דיכוין ביה אמר רבי שמעון אי בני נשא הו ידעי כמה עלאה איהו עובדא דקמרת קמי קדשא ברוך הוא הו נטלי כל מלה ומלה מניה והו סלקי ליה עטרה על רישיהו ככתרא דדבבא. ומאן דאשתדל ביה בעי לאסתכלא בעובדא דקמרת. ואי יכוין ביה בכל יומא אית ליה חילקא בהאי עלמא ובעלמא דאית ויסתלק מותנא מניה ומעלמא וישתויב מכל דינין דהאי עלמא מסטרין בישין ומדינא דגיהנם ומדינא דמלכו אחרא בהווא קמרת פד הוה סליק תנא בעמודא כהנא הוה המי אתון דרנא דשמא קדישא פרישאן (נ"א פרחיו) באורא וסלקי לעילא בהווא עמודא. לבתר כמה רתיבין קדישין סטרין ליה מכל סטרין עד דסליק בנהירו וחדוה וחדוה למאן דחדו וקשר קשרין לעילא ותתא ליחדא כלא והא אוקימנא. ודא מכפר על יצר הרע ועל עבודה זרה דאיהו סמרא אחרא והא אוקמוה: בא וראה מה כתוב, קח את המחמה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קמרת, מהו הטעם, כי יצא הקצף מלפני ה' החל הנגף. פי אין שבידה לצד ההוא חוץ מעל ידי הקמרת. שאין לך דבר חביב לפני הקדוש ברוך הוא פקמרת. ועומדת לבטל בשוף ודברים רעים, מביית. ריח ועשן של קמרת שעושים בני אדם, הוא מבטל בשפים במעשה ההוא, כל שכן קמרת. דבר זה, גזרה עומדת לפני הקדוש ברוך הוא, שכל מי שמסתכל וקורא בכל יום מעשה הקמרת, ויצל מכל הדברים הרעים והכשפים שבעולם. ומכל פגעים רעים, ומדין רע, ומנות, ולא יזקק כל יום ההוא, כי אין סמרא אחרא וכולה לשלט עליו. וצריך שיכון בו. אמר רבי שמעון, אם בני אדם היו יודעים, כמה עליון הוא מעשה הקמרת לפני הקדוש ברוך הוא, היו לוקחים כל מלה ומלה כמנו, והיו מעלים אותה עטרה על ראשם, ככתר של זהב. ומי שמשתדל בו, במעשה הקמרת,

צריך להסתכל בו. ואם יכון בו בכל יום, יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא, ויסתלק מיתה ממנו ומקעולם, וינצל מכל דינין שבעולם הזה, מצדדים רעים, ומדין של גיהנם, ומדינה של מלכות האחרת. בקטרת החיא, בשקיה עולה העשן פעמור, היה ראיה הכהן אותיות של סוד השם הקדוש פורחות.

באור ועולות למעלה פעמור, לאחר כך, כמה מרפבות קדושות מסבבות אותה מפל הצדדים, עד שעולה באורה ושקחה ומשמת למי שמשמת, וקושרת קשרים דהינו שמיחדת יהודים, למעלה ולמטה, ליחד הכל. וכבר העמידוהו. וזה מכפר על יצר הרע ועל עב"ם, שהוא סמרא אהרא. וכבר העמידוהו: [מלקט מנחת יצחק]

דרכי החנוף - שיחות בעניני החנוף - משיחותיו של האדמו"ר מסלונים למלמדים בפרט ולהורים בכלל יג'

חנינוך בדרך ישראל סבא כמה ניצוצות קדושה מהאדמור מסלונים וצ"ל בקונטרס נתיבי החינוך. בשורות בודדות אלו מסביר הרב פטוב מעם וביסודיות את הדרך למפל ולהתמודד עם גיל ההתבגרות, אבל לא רק שידוע שזה לא פשוט לעבר את השלב העדין הזה בקלות. ולכן התדרכה של האדמור וצ"ל, וקרה עד מאוד ונצרכה היא למאד ובפרט לילדי התשב"ר ולבני הישיבה בימינו ובפרט בדורנו יומי דיתמי. כמה פנינים משיחתו של האדמור מסלונים למלמדים בפרט ולהורים בכלל חלק יג' רע אי אפשר לעקר בשכליות. אמנם אין תפקיד יותר מספד ובעיני כמו החנוף, עומדים בפני המורה עשרות תלמידים כל אחד הוא עולם בפני עצמו עם תכונות ומצבים מיוחדים, ורובם קשים מאוד ומהם שרש פרה ראש ולענה היינו שהם שרשים פורים ראש ולענה שאם אין עוקרים אותם בימי הילדות הם הולכים ומתפתחים, ומי שמכיר בחנוף יודע כי בדרך הפסיכולוגיה ופדגוגיה אין עוקרים מרות רעות כמאמר מר"ן ביסוד ושרש העבודה כי רע אי אפשר לעקר בשכליות, ואם כן בעיות החנוף מסבכים מאוד. ואם אמרו חז"ל באבות פרק ב עין הרע ויצר הרע ושנאת הבריות מוציאים את האדם מן העולם וכן אמרו באבות פרק ד' הקנאה והתאהו והקבוד מוציאים את האדם מן העולם, הרי הם משהר ילדותו של אדם כי יצר לב האדם רע מנעריו, עד כי בסוף מוציאים אותו מן העולם, תפקיד המספד להוציא אותם מלב החינוך מרם וציאו אותו מן העולם, ונוסף על עקרי בעיות אלו, בתוך הכתה יש גם כאלו שהם משרשים ברע והוא מחלה מדבקת על שאר הילדים שהם

מובים בעצם, ואחריות גדולה על המורה, שלא יהיה בכלל עושה מלאכת השם רמיה, וישנם מורים שאין יודעים ומצליחים בתפקיד מחנך וחושבים שיפתרו את הבעיות בתפקיד שוטר על ידי מכות, ואם כי אי אפשר להניד כי לפעמים בשעת חרום אין עצה רק בתפקיד שוטר, אך טוב שהמחנך יודע כי עכשו אינו ממלא תפקיד מחנך ולפעמים זה עוד נגד החנוף, ורק כלית בררה או לעתים רחוקות ולתכניע ערפו הקשה משתמשין בזה. ואם כי אי אפשר לדבר במעמד הזה בהרחבה על שימות החנוף רק מבחינת למדנו את תורת החנוף על רגל אחת בתור קו כללי הגה אמרו חז"ל על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים וזה יבאר על פי הקדמת מאמר רבותינו הקדושים ו"ל כי נאמר סור מרע ועשה טוב שהפירוש הוא שמקודם צריך להיות סור מרע לעקר את הרע ואחר כך עשה טוב, והם פרושו כי לפעמים צריך לפרש סור מרע על ידי עשה טוב היינו על ידי שתהיה שקוע בתורה ותהיה שקוע בעבודה ותהיה שקוע במדות טובות שהשרש שלהם זה חסד על ידי זה תעקר את הרע, ועל הדרך מאמרי חז"ל בראית יצר הרע בראיתו לו תורה תכלין פרוש אין עצה כנגד היצר הרע במלחמה נגדו בשכליות ובאמצעי שלייה. רק מלחמה באמצעים חייביים על ידי שתהיו שקועים בתורה והו תכלין נגדו, ואותו דבר שתהיו שקועים בעניני עבודת השם או שתהיו שקועים בעניני מדות טובות שביני אדם לתכרו והו אמצעי לחימה נגדו כמאמר החפ"ז חיים ו"ל כי לגרש חשך או אפשר על ידי מקל רק אם מליקים אור, בורה החשך, והו פרוש המאמר הנזכר סור מרע על ידי עשה טוב

פלאי הבורא רחמנא לבא בעי - לב האדם - והמגפה נעצרה ... האמנם?

הכניסה לרע הוא ע"י ליצנות, כמש"ל ביומא (לה): הבא לטמא פותחין, מקרא דללצים הוא יליין. מבואר דלץ הוא הביאה וכניסה לכל מיני טומאה. והוא יליין, פי' כמ"ש בוהר (ח"ב קפד ב' וחי"ג צב ב). דכמו שמתעורר למטה כך לעומתו למעלה. והלץ מלמעלה ג"כ מתלוצצים ממנו, פי' מראים לו כאלו יש להתלוצץ באמת מאותו דבר. והו פותחין - שנותנין לו פתח להתלוצץ, וזה באמת ליצנות ממנו, כי הרי באמת אין מקום כלל להתלוצץ מאותו דבר. והם מד' כחות שאין מקבלים פני שכניה (כמ"ש סוטה מב). פי' המעכבים ומבלבלים המחשבה בתפלה ובעת רצונו לדבק בו ית' במחשבות זרות. והם ד' כחות שבלב המכונים בוהר אבא ואמא דבר ונוקבא כנודע - והם ברע ר"ת חש"מ"ל. חנפים הוא האומר לרע טוב ונבלל ג"כ על עצמו מחניף ומחשיב עצמו לטוב. וליצים הוא הראשית האומר לטוב רע, וראשית גוים עמלק. שהוא ליץ כנ"ל אות רנ"ט. הוא הראש לוי עממין שהם ז' מדות הכוללים דבר ונוקבא, והוא הראש הכולל תלת מוחין חכמה בינה דעת כנודע. ולכך בו תמחה, כי בכל מדה רעה יש בכללו טוב, שהרי נקבע ג"כ בישראל, ומצד הטוב הם חסידי או"ה שיש להם חלק לעוה"ב, ואז אהפוך אל עמים שפה ברורה וגוי. כי גם אותם כחות ישתירו גם לעתיד. משא"כ הטוב שבליצנות הוא ליצנותא דע"ז, והו רק בעוה"ז אבל לעתיד לבוא כשיתבטל היצר רע מעולם [משא"כ רציחה ד"מ הנם דבלע המות לנצה, מ"מ התורה נצחיות שכתוב בה אדם כי ימות, וחייבי מיתות בית דין, וכמשא"ז (פסחים סח). דהנער בן ק' שנה ימות, היינו באומות העכו"ם יהי' גם אז מיתתו ואין מקום לע"ז אין מקום לליצנות כלל, ואין בו השארה לעוה"ב כלל והפיכת שפה ברורה רק תמחה. וכמשא"ז (מכילתא סוף פרי' בשלה) דאין מקבלין גר מעמלק. וידוע דהתחלת כניסת כל דבר מחכמה שהוא המורגש ונקרא יש מאין, והוא הנקרא אבא כנודע. אבל כתר הוא שורש הנעלם וכמו מקף כנודע והוא ברע כל מיני מחשבות זרות הנכנסות ופורחות מעצמן למוח ומבלבלים. ושורשן מקליפת נוגה שמכחו כל דברי הרשות כנודע וזה עמיו של נחש ומשכא דחויא, דידוע דהוא מקליפת נוגה והוא שורש החמדה הגופניות, שזה א"א לתקן לגמרי בעוה"ז, כי ע"י תיקונה הוא בילוע המות לנצה, שהוא מכח עמיו של נחש.

ולכן אמרו בוהר (ח"א ריש ב) דאין מועיל תשובה להוצאת זרע לבטלה כמ"ש בע"ח שער קליפת נוגה, דכל טיפת קרי הוא בקליפת נוגה ע"ש. ותשובה הוא לתקן לגמרי א"כ צריך להיות בילוע המות: והנה הכהן הוא נפש שקבע הש"י להיות נושא עון בני ישראל לכפר עליהם. וח' בגדי כהן גדול הם תיקון ח' מדרגות ברע והמ' הוא גוף הכהן הגדול עצמו המלוכש בהם, הוא מכפר על מדרגה ט' שהוא ליצנות, כי כהן דר"ל עובד הוא היפך ליצנות, כי מצד ליצנות אין מקום לעבודה כלל. ולכך יתרו כהן מדין הוא היפך דעמלק רק שהוא פתי כי עבד לאל זר ויאמין לכל דבר. אבל צריך להאמין באנכי וגוי ולעבדו. ומצד גוף כהן גדול ששמו כהן גדול, היינו ששורשו כולו כך שורש דעבודה, בזה הוא מתקן ומכפר על כל מיני רע דליצנות שבבני ישראל. ותיקון העשירי הוא כתר כהונה שבדברי רז"ל ר"ל מדת הכתר ושורש הנעלם לתקן שורש הנעלם דרע. וכתר כהונה הוא הזיר דמזבח מקטר קטורת, כמשא"ז (יומא עב): ולכך פי' מזבח מקטר קטורת כתוב בסוף פרי' תצוה אחר ציווי עשיית בגדי כהונה ואחר קידוש ומשיחת גוף הכהנים, ולא בפ' תרומה דשם מקומו. רק לפי שהכתר חוץ לגוף ומקיף א"א לצוות עליו א"כ זכר מקודם ח' לבושים, והמ' הגוף המלוכש בהם, ואח"כ הו' הכתר הוא על מזבח הקטורת, דידוע בע"ח שם דהו ג"כ לתיקון קליפת נוגה ע"ש. ולכן הוא עוצר המגפה והמיתה והיינו כמשא"ז (ברכות מג): דריח הנשמה נהנית ממנו. כי הנשמה באף, כמ"ש נשמה באפו, כי ה' חושים נגד ה' כחות נר"ג חיה יחידה. מושש בנפש, וטעם בחיך וגרון נגד הלב שבו כח הרגשת הטעם והוא משכן הרוח. וריח במוח שמושך הריחני דרך האף. ולא ג' נכנסים לגוף כי אל ג' כחות נר"ג מלוכשים בגוף. משא"כ ראי' ושמיעה הוא חוץ לגוף והוא נגד ח"י שהם ג"כ מקיפים כנודע. ונודע דנר"ג חיה יחידה הם נגד ה' פרצופין ונשמתין אתגורון מבריאה דתמן אימא עילאה מקנת, שהיא תרעא דחירו בסוד היובל כנודע. וסוד כל הקרבנות בכלל אינו אלא הריח, כמ"ש וירח ה' את ריח וגוי. וצריך ליבוח הזבח לשם ריח (כמ"ש זבחים מו): כי הנאת הריח דהש"י שהוא ג"כ בצלמנו, היינו ככח המשפיע תרעא דחירו וכפרה על כל מיני רע. רק שההעלאת מצד אתערותא דלתתא אינו ריחני. והקטורת היא העלאת ריחני להעלות ריח, והיינו

כל מיני מחשבות זרות לקדושה. וזהו העלאת קליפת נוגה ועצירת המיתה ולכך שם הוא כתר כהונה מדריגת הכתר דכפרת בני ישראל בכל המאמץ גם מכתרין דמסאבותא ויורש הרע דעמיו של נחש. ודבר זה אינו ביד אדם כלל רק עזר השם יתברך לכך אין הכתר בראש הכהן רק על המזבח מקמר קמורת [מלקט מנחת יצחק]

אתערותא דלתתא מכח הנשמה שאומרים נשמה שנתת בי מהורה היא באמת מצידה. כי משכן הרע רק בלב ולא במוח, רק המחשבות זרות המסבבים הם רק כענין ריח רע הנכנס למוח. וזה העלאת הקמורת כל מיני ריחות טובות בצירוף החלבנה שריחה רע גיב לריח נוחות להשיי, ועיני היא קישורא דכולא, שמתקשרים

תופינים לשבת קודש – מהי בחירתך להיות בחושך או באור?

תיב להיות כההליכה, ככתוב: "כימי יצאתך מארץ מצרים (בעבר) – אראנו (בנאלות העתידות) נפלאות". ממצרים נגאלו בשנים וחצי מיליון יהודים (שש מאות אלף גברים מגיל עשרים עד ששים, ועוד כמספר זה מתינוק בן יומו ועד גיל עשרים ומגיל ששים ומעלה – הרי מיליון ומאתים אלף, ולפחות אותו מספר נשים – הרי שנים וחצי מיליון) העולים הנגאלים הנצולים, הוו רק כחמישית מקלל מספר בני העם שהיו במצרים, כי יחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים – אחד מהמשה (עשרים אחוז) יצאו, וארבעה חלקים – מתו בשלישית ימי האפילה (רשי"י בשם מכילתא). נמצא שלגאלת ישראל הראשונה, בהכנה לכניסה ראשונה לארץ והקמת המדינה – קדמה שואה של השמדת עשרה מיליון איש (ארבע כפול שנים וחצי מיליון תוך שלושה ימים! אות הוא לגאלה העתידה). הראני ר' גרשון באס שי' וראה גם דברי רבי חיים הירשנזון בספרו "נמוקי רשי"י" על אהרן. (הראני ר' חזקי פוקס שי'). ואני חק אומר שהכתבת כבר כתובה על הקיר והבוחר בכהר [מלקט מנחת יצחק]

ר' אשר וסרטיל וצ"ל תלמיד השרידי אש" כתב ב"ברכת אשר" על התורה, שמות יג"ו: "הו' ועתה ראיתי ב'תורה שלמה" מכילתא לפיה יצא ממצרים אחד מהמשים ולפי דעה נוספת – אחד מהמש מאות (אות רס, שם), וזה כבר מעבר לפלאי פלאות גם אם נזכר וישרצו וירבו" וכו'. השאלה האמתית היא, מה בקשו תנ"ל לומר בדרשה זו. (פי' בשלח תשס"ו) וקד כתב הרב אברהם מאיר אזען בפרושו "באור האמרים" על מדרש תנחומא (פשלח א): כתב הרב בעל "מדות סופרים", וזה לשונו: זהו אחד מהמדרשים אשר כל יגיעתנו לא תצליח לפרשו או לקרבו ללכל הפחות אל האפשרות. שלפי דבריו היה מספר בני ישראל קדם ג' ימי אפילה יותר מיג' אלפים מליון. ואם נאמר שתפש לשון גומא, איך אמר העבודה שהוא לשון שבועה. עכ"ל. ראה עוד שם. וראה דברי הרב ישראל הס בספרו "אמונה לדור התהיה" (עמ' 211) שכתב: את הקשר בין שואה לגאלה, בחק טבע שחקק ה' בסדרי העולם, למדנו כבר מגאלת מצרים שהיא האבטיפוס לכל הגאלות הנאות אחריה, שתהליכן

האוצר האמיתי הגדול חלק א- ספור אמיתי מדהים

מה גם שלר' טוביה ישנה קביעות בשמיעת שיעור בהלכה בכל צהרי ערב שבת קודש סמוך לזמן מנחה גדולה, מפי רב השכונה, כך שאם יצא מקדם יפסיד את הקביעות, ואילו אם יחפזין לצאת בהסעה צהרי היום, ישנו חשש כבד שנהג ההסעות חלילה לחלל את השבת באשמחתם, בנסיעתו החוזרת למקומו. הם מצאו פתרון לכך, באשר נמצא נהג מקומי, המתגורר בסמיכות למגורי ההורים, שתמורת סכום גדול היה מניע עד למרבו, וחזר עמם לאיזורו, כך שלא היה חשש לחילול שבת בנסיעתו, אך היות ובמכוניתו היה רק מקום לארבע נפשות, לכך, אשתו ובנותיו יוצאים מקדם באוטובוסים, באשר הן מספיקות להגיע מוקדם, מארגנות את הבית ועוזרות ומסייעות בהכנות לשבת קודש, ואילו ר' טוביה ושלושת בניו יצאו בנסיעה מיוחדת, על ידי אותו נהג מונית שהסיעם בנסיעת ספישל לקרה זו, לכבוד שבת קודש. באחד השבועות, באשר משפחתו של ר' טוביה התכוננה לנסיעה לשבת מצוה, שבת פיבוד אב ואם, אם המשפחה והבנות כבר הגיעו ליעדם עם כל מה שזנזקו, ור' טוביה ובניו המתינו לנהגם הקבוע, שיצא תמיד בשעה מוקדמת, מיד לאחר המניין הראשון של מנחה גדולה, באשר כולם כבר היו מוכנים בבגדי שבת קודש, לאחר הרחצה ושאר ההכנות, המתינו הארבעה בפתח ביתם, שוחחו ביניהם בלימוד, כל אחד סיפר ממה שלמדו באותו שבוע במקום תלמודו, לימודם שהיה בה טוב ומוצלח, לא הופרע בביאתו של הנהג, הנהג בושש מלהגיע, ורק לאחר שעה ארוכה הופיע, באשר פולו אומר התנגלות עמוקה, על אשר תאונת דרכים שהיתה במקום עיכבה את נסיעתו. ר' טוביה הביט בשעונו וראה שלפניהם עוד יותר משלוש שעות עד לכניסת השבת, באשר הנסיעה עצמה אורכת מעט יותר משעתיים, ולמרות שבאופן רגיל אינו מעלה על דעתו לצאת באיחור שפנות, חשב במקרה זה, משום מצות פיבוד אב, לצאת לדרך, תוך תקנה שהנסיעה תעבור בשורה, ללא עיכובים והפרעות, ויוכל להגיע למחוז הפנים, לחיים לשמחה ולשלום, בשעה קודם כניסת השבת. המונית יצאה לדרך באשר הנסיעה מתקדמת בהתאם לתוכנית, לאחר שיצאו מעיבורה של עיר התפללו ותפילת הדרך בכוננה ימיתה, שאכן יוכו להגיע בשלום ובזמן ויוכלו לקיים מצוות פיבוד אב ואם. המשך בשבוע הבא א"ה

האוצר האמיתי הגדול חלק א-יש שזכו לקיים בהידור מצות פיבוד אב ואם, בכל עת ושעה, הם מתגוררים בסמיכות להוריהם, מבקרים אותם כמה פעמים ביום, הוונים לכל צרכיהם ביום ובמיוחד בשבתות וימים טובים, ומשתדלים להסב להם רוב נחת בקביעות. אך יש באלו שההשגחה גילגלה אותם למקומות רחוקים, ובכל זאת למרות המרחק הגיאוגרפי הגדול, מ שתדלים לכבד את הוריהם מרחוק, לעתים רחוקות נסעים נסיעה ארוכה לכבודם של ההורים, ומלבד זאת, מתקשרים בכל יום, מקשיבים ומעודדים דרך השפופרת, מספרים את החדשות אצל הנקדים, ומשתדלים גם הם להסב רוב נחת להוריהם היקרים, במצוה עלינו בתורה הקדושה. הצד השונה שבהם שגם בזמנים שההורים לא יודעים, הם משתדלים לקיים את המצוה היקרה הזו שמלבד השיבותה וחוקרתה, יש בה גם הכשחה לאריכות ימים בעולם הזה והטבה לעולם הבא, בכל פעולה שעושים במהלך הימים, הושבים שודאי ההורים שמחים בפעולתינו זו, נחת הוא להם בהנהגתינו זו, כך, שמלבד המצוה הרבה שיש בעצם המעשה שעושים, עוד מצטרף עמה גם המצוה החשובה של פיבוד אב ואם. ר' טוביה אלטערגוויסהוין היה אחד מאלו שהוריו התגוררו בדרום הרחוק, באחד המושבים שעל אם הדרך בשלושים ק"מ לאחר דימונה, מרחק של בשעתיים ויותר נסיעה ישירה וכחמש שעות נסיעה באוטובוס, במושב הרחוק התגוררו הוריו במשך כיוכל, באשר אביו משמש קרב המושב, ומקרב את התושבים לאביהם שבשמים, מדרכים בדרך התורה והמסורה ומחזקים לתורה ולמעשים טובים. אחת לכמה חדשים, נוטל ר' טוביה את כל משפחתו לנסיעה ארוכה, נסיעת פיבוד אב ואם, מטלמלים הם את עצמם בשלושה אוטובוסים, עמוסים בתיקים וחבילות, ומגיעים לשבת שלימה לשמחת ההורים, וכדי שלא ליפול למעמסה על ההורים המבוגרים, מכינים בני המשפחה את כל צרכי השבת, מלבד החלות, שעל הפיבוד והנכות הגדולה של הכנת חלות לשבי, הסבתא לא מוותרת. בימי ישי הקצרים, לא שייך ליסוע באוטובוסים לאחר שעת סיום הלימודים בתלמוד תורה ובישיבות,

לקחי הפרשה לשבת – עצמת חכמת הנקוד והקשר לתפלת כהן גדול ביוה"כ א'

ונאמן, עכ"ל. ולא נזכר שם מחברו, לכך זה מצאתי בתוך ספר למודי אצילות שכתב וז"ל: לזה פינן ר' אברהם מרמון הספרדי בספר ברית מנוחה שלו, שאמר ודבר ביו"ד הזאת, כי כל דבריו הם דברי רוח הקודש, עכ"ל. נקוד הו' מי יוכל לדבר עמקו ונבחרתו והקמתו ועוצם נפלאותיו ומחלקיו ומעמדיו מעמדות גדולות ומבחרים ונוראים מראים חכמה ודעת

א-אמנם המאמר הזה קצת עמק אך נתן להבינו בקריאה בנחת. זה חלק א'. ישמח החכם ונגל המבין בראותו ספר הזה ברית מנוחה בלו קדש קדשים ואמר לו. תא חזי מאן קא מסהיד עלוהי גברא רבא, איש האלהים נורא וקדוש כמוהו"ר יצחק לוריא וצ"ל. כי זהו לשון ספר הפנונות בענין ספרי התפלה היה אומר כי מי שעשה ספר ברית מנוחה היה חכם גדול

והוא נקוד מורה היחוד של הקב"ה יותר מכל המאורות האחרים אשר פרשנו למעלה. כי זה המאור בהיותו עולה מחבר אש התחתון עם אש העליון ואש העליון מחבר בכת מקורו, וכן עושה בכל הדברים, וכאשר הוא יורד מחבר העליונים עם התחתונים וצורות בצורות, כי האמת האדם צורתו צורה עליונה בעין אדם העליון, וכן שקצים ורמשים ולכל בריאה יש צורתה למעלה כמו שפרשתי למעלה בזה הענין המפלא. והמאור הזה הוא מרחיק המאורות מרב זכותו, ואח"כ מקרבם בכת גדלתו משיכים אליו ברב הדרו זהו מורה כמה הוא גדול מאוד לאין תכלית ולאין סוף. והמאור הזה פאשר הוא יוצא ומתפשט מן השרש הנאה המבקר הידוע שהוא בלי מערובות וצח מאד ונורא אז עולה דרך המסלה העולה בית אל, ובהתגברו לעלות נחלק לג' חלקים כדי שיהיו ג' חלקים הללו מחברים לכל לג' חלקים הא' מחבר כל העליונים כל אחד ואחד במקומו (נ"א במקורו), והשני מחבר כל התיכונות כל א' וא' במקומו (נ"א במקורו), והג' מחבר כל התחתונים א' עם א' בכת מקורו הגדול כדי שיהיו כל הממשלות ממשלה אחת, והממשלה הזאת קשורה בארון א' לחבר את האהל להיות אחת, וג' המאורות הללו השנים עולים בשוה והא' נמשך בנבונה בין השנים ההולכים בשוה, והשלישי שיהיה ראוי להיות עליון פניו למטה פונה והוא נאחו בשני חבריו והוא המושכם למטה בנבונה תוקה אפלו שהוא מביט למטה, וג' המאורות האלו הם הנקראים מקומות של מאורות הסגלה הנתונה לישראל כמ"ש, והייתם לי סגלה מכל העמים (שמות י"ט ה'), ובכת קרשת שני הנבגרים כל דבר ודבר במקורו (נ"א במקומו) כדי להביא הממשלה אל בעלה, ונתלקו המאורות ההולכים בשוה והג' שנקשר בהם מגיעים עד מקום מסה ותבערה, שם מתאמצים, ומאור נוסע מלפני המציאה הכל (נ"א ומאורות עמדו לפני המציאות הגדול) וזורקם לכל הפנות, ולסוף יום ואשמורה אחת המאור הג' שפסה מסה שנאחו בהם אחו בהם וקבצם והשיב אותם למעלותם בכראשונה, ובכאן אם תבין תמצא סוד עמק כי זה המאור בפזרוי ישראל, וכאשר יתקבצו תראה חכמה עמקה מאוד דברים מישבים הוא נקוד סגול ואחרי ורקא סגול, וצריך שתשים לבך להשיג חכמה גדולה מאוד ותמצא יחוד שלם אשר לא השיגו אבותיך ואבות אבותיך. ג' מאורות אלו אשר נקשרו בלם אחד באחד מן ג' מיני ממשלה נראו זה מחבר העליונה וזה מחבר התיכונה וזה מחבר התחתונה בנבורות, ובהיות ג' הממשלות הללו מחברים נראו כמו גוף א' נקשר בספה ראשונה, וכל מה שאלו הג' המאורות עושים בנבונה עושים וע"כ היא תנועה קטנה נמשכת בנבונה נמשכת בספה ראשונה, הם ג' המאורות העומדים על ישראל לקבצם מן המקומות אשר נדחו שם בארץ אויביהם, והם מאורות חשובים מאד. ומן אלו המאורות נתפשט מאור אחר גדול אשר מקבלים ממנו בדות המשחית והתבלה הם אשר פזרו את יהודה ואת ישראל מעל ארצם, וג' המאורות הללו אינם פועלים עכשו עד עבור יום ואשמורה הוא סימן הנאילה תשאות חן חן לה, כי בהגיע הזמן הזה נאילה מתפשטת בכל פנות העולם ממזרח שמש עד מבואו וכן דוד יוצא ממקומו לפקד את עון אדם עליו וגם להשיב תגמולו בראשו ולשלם אליו כפועלו וכמעלליו אשר עשו

לבניו לבני ישראל אחיו, ותהיה מהומה גדולה לכל הממלכות אין שלום ליצא ולבא ובקרביו יקדשו את ישראל יקבץ במהרה, והמאור אשר פזרם נתפשט ממשלתו בנבונות יום ואשמורה למה מפני שבאשר האור בא אז ההשך יתאמץ מאד ונעלה כי המשחיתים מתפשטים בעולם וזהו רמז הנאילה פאשר יבא יתאמץ הנלות, ורבים מן המשפילים יכשלו בראותם בלבול הנלות והצרות גדולות וכדי להנצל מפני חרב היונה יצאו מן הדת וזהו שכתוב, ועת צרה היא לייעקב ומפנה יושע (ירמיה ל' ז) שיושיעם הקב"ה ברב רחמיו ולא ימאסם לכלותם להפך בריתו אתם כי מלא רחמים הוא ויחנן השם צבאות שארית יוסף, ואשרי האדם המתווכח בתמיתו ללכת בדרך הטובה ולהרחיק את עצמו מן הרעה בימים האלה אולי ימלט מן הצרות הנקראים חבלי משיח, ובזמן הנאילה כתיב, וסכסכתי מצרים במצרים וגו' עיר בעיר ממלכה בממלכה (ישעיה י"ט ב') ואח"כ יהיה שלום ושלוח ומנוחה והשקט, אשר לא נחשבו דורות ראשונים לדורו של משיח, לא דור המדבר ולא דור שלמה המלך ע"ה שבני אדם יתמלאו תאוותם גדורו של שלמה הוא המלך המשיח מן הדיון היה אם לא שתשנים יפות שהיו לוקחים ישראל בזמן ההוא אז הם היו דורו של משיח אבל הם התערבו אותו זרע קדש עם עמון ומואב ואדום והאמורי והכנעני ועם שאר עו"ג ובה החטא הגדול שנתתנו בנזים אבל בשאר הדברים היו שלמים ולא נראה בהם מום מראשם ועד רגליהו ובעבור החטא הזה נתגרשו ישראל מעל ארצתם. ואלו ג' המאורות שהם עתידים לקבץ את ישראל בזמן נאלתם מי ימלא חכמתם ונבונותם וממשלתם כמה הוא עצומה, ועוד היום עומדים ומושיעים לנכשלים ולשמע תפלה ולנצח בכל מיני נצוח ולהשיב תשובה ליודעים מקורה, שם הא' הפונה לימין יי, ושם השני יי"ה, ושם השלישי הה"ו (נ"א הה"ו). ג' שמות הם נבגדים פועלים בלי מהרה ובלי מלאך אלא הפונה שלמה בלבד, וצריך הפועל שיכון שכלם נמשכו בהו הנבונה כמו שאמרתי למעלה, ובזמן הנאילה אלו הג' מאורות יתפשטו והם יאירו תחת השמש ותחת הירח כדי שיהיה אורם חלוק בשני דרכים להאיר ליושבי העולם ולהשפיע חכמה ובינה ודעת לשעה שיתפשטו בינה, ולכן יתפשטו במהרה ומלאכי המשחית נסים לקראת המאור הזה ומלחמה גדולה ועיר בשמים מעון אין תכלית למלחמה ההיא, וכנגד אותה המלחמה תהיה למטה עליונים ותחתונים אלו עם אלו וזה מפני כח הגדול מן התחברות המאורות אל מקום אחד כדי שיועדו אלה הדברים לישראל. וזה הנקוד הוא מן הממחרים לפעל יותר מכל מה שאמרתי, וזה האמת כי כל נקוד שהוא מן תנועה קטנה יותר פועל ויותר ממחר מן האחרים לכן הן בזה הנקוד ותראה חכמה מפארה עד מאוד, כי דע לך שהשם שהיה זוכר הכהן גדול ביח"כ בלו היה נקוד בתנועות קטנות כמו שתראה עכשו, היה זוכר את השם בנחת עד מאוד, וכאשר היה מנענע אות ראשונה היה מנענע אותה בנבונה והיה מוליך ומביא למזרח ולצפון ולדרום ולמערב (נ"א דרך שתי וערב) נענע חזק מאוד אין חקר, וכאשר היה זוכר אות הב' היה מקרב כל המאורות אשה אל אחותה בנבונה גדולה מאוד, וכאשר היה זוכר אות הג' היה זוכר אותו במרוצה כדי שלא תתגבר... [מלקט מנחת יצחק]

פּלפּלִין מַפְלֶפֶלִין – תשובות

תשובה לאסור לא תחמד כתב הרמב"ם בפ"א מגולה ואבדה, כל החמד עבדו או אמתו או ביתו וכליו של חברו או דבר שאפשר לו שיקנה ממנו, והקב"ה עליו ברעים, והפציר בו עד שלקחו ממנו את פ שנתן לו דמים רבים, ה"ו עובר בלא תעשה שנאמר לא תחמד. ובחלקה י' כל המתאנה ביתו או אשתו וכליו של חברו, וכן כל כיו"ב וכו', בין שחשב בלבו היאך יקנה דבר זה, ונפתה בלבו בדבר עבר בלא תעשה, שנא' לא תתאנה, ואין תאנה אלא בלב". מבאר דעת הרמב"ם שעוברים באסור לא תחמד' אם עשה בן ע"י הפצרה, ורבו רעים, ויש לפרש גם ענין לא תתאנה' על הדרך זה, אבל ברמב"ם אינו מפרש, ובכך האריכו בזה נושאי פליו, וכידוע שיטת תוס', דבגמ' תינתן מעות אין לא תחמד, ולדעת הראב"ד תלוי ע"כ בפאמר רוצה אני, ואכמ"ל, ומ"מ לשיטת הרמב"ם ברור דלא שניא. אלא דהאי הפצרה, נתן לשעורים, דלא מסתבר דדוקא ברבו רעים, אלא דעקר הטעם מצד שדחיק הלה למכר מחמת שכנועו של החמד, וכן מוכח מלשון רבנו יונה בשערי תשובה שער ג' סי' מ"ג, וז"ל, לא תחמד בית רעה, ולא תתאנה בית רעה,

הזרנו בזה וכו', ואם יכסף אדם שימכר לו חברו שדה או פרה או אחד מחפציו ולא יש את נפשו למכרו, ואם יפציר בו ברב דברי תחנונים, ובוש להשיב פניו, אסור להפציר בו, כי זה כמו הברית ואנס, והחמד לקחת כל חפץ, והוא איש פבור, שאם ישאל שאלה, אור פניו לא יפלו, אסור לשאל מעם רעהו מקח או מתת, בלתי אם ידע, כי נתון יתן לו בגנש חפצה, ולא ידע לבבו בתתו לו. איברא דבשו"ת בצל החכמה ח"ג סי' מ"ג, כתב לצדד דרך חדוש, לחלק בין דבר שהוא מצוה לדבר של חלין ולכא' החלוק שיש רק אם אין בו שוה פרושה, לא כן בדבר שעובר לפוסח [ובלשון משאל "מצות להנות נתנו"] מה לי אם דבר מצוה הוא, וע"ש שבעצמו דוחה סברא תי"ל. גם בשו"ת דברי יציב, חו"מ סי' ס"ה אות ו', מביא דעת בעל "רב ברכות", שמסתפק לענין חומד לקנות ספר, דאפשר שמתר משום דנחשב בחומד מצוה, ובזכות, דהא ודאי דחמדבר על לבו של פלוני להקדיש ביתו לביהכ"נ אינו עובר והוא מתר, וכן כל המעשה לצדד מצוה בכח"ג וכתב בדברי יציב, ויהנה זה בביהכ"נ, שהמצוה מטלת גם עליו, אבל במצוה שאינו מטל עליו, או

שחברו רוצה לעשות המצוה בעצמו, והוא חושק ורוצה שחברו יתן לו, כדי שהוא יעשה המצוה, לא מסתבר כלל שלא יהא בכלל האסור, דמה נ"מ מה תכליתו של החשק, כו"ס חפץ של חברו הוא רוצה, ודו"ק. ומאחר שנתפרר שאין חלוק בין ספרים לשאר מלי, הדרך למלתא דאסור דלא תחמוד, והרי מבאר ברמב"ם דהוא בהפצרו ורבו רעים, ולפיכך, בנידוד, המבקש לרכוש ספר של חברו, ומציע עבור זה דמים מרבים, יש לחוש לאסור הנ"ל, פיון שדבר זה תלוי מאוד בסוגי בני אדם, שהכל לפי המבקש והמתבקש, וכיון אם המבקש הוא איש נכבד ואפלו רק לפי סברת האדם שמבקש ממנו, שטועה בו, וכן אם הוא שבו או חברו וכל כיו"ב, ודבר זה נתון כ"כ לחלוקים פמוכן, וקרוב

הדבר לפנים לספק דאורייתא. וכבר כתב בערוך השלחן חו"מ סי' שני"ט סי"ג, וז"ל, "ודע, דמדברי הרמב"ם שהבאנו מתבאר, דעל לאו דלא תחמוד עובדים אף כ שנתן מעות והמוכר נתרצה, ולכן יזהר אדם מלקנות שלא אצל חנוני, אם לא בשמהוכר מבקש ממנו שינקה", הרי שלא תלה הערוה"ש בהפצרו ורבו רעים, ומסתבר שהוא משום סברא הנ"ל, דקשה לאמרו דבר זה, אם לא שמפירו כ"כ וכלי הוא ואולי. ועצה טובה קמ"ל בנידוד, שישאל לבעל הספר, האם יודע איך אפשר להשיג ספר כזה, כי אני מוכן לשלם על כזה ספר טובין ותקלין, והיה אם תלה מעצמו יתעורר להציע למכרו לו, מה טוב, ואם לאו, לא עבר, שהרי לא התאזה לקנות ספרו של. חברו בדרךא [מלקט מנחת יצחק]

סוד תוספת שבת וסגולתיה – הקלפה מתאמצת מאוד להתדבק בקדשה

ובענין קציעת הצפרנים אמר מורי ז"ל, כי בחל יש להם הארה מצד הקלפה, אף בערב שבת אחר הטבילה, הם מאירין מצד הקדשה, ונפרין בהם דברים רבים. ובמוצאי שבת חוזרין לכמות שהיו. גם שערות של אדם של ראש ושל זרועות ושל גוף, מורים על דברים רבים, וכפי גונם או נטיות למעלה או למטה וכיוצא, וכן כל אבר ואבר יש בו אותיות, אלא שבמטעם הוא עקרב, וכן בעיני בני אדם יש בהם גלוי אותיות. ובענין קצוץ הצפרנים שכתב הר"ר אבודרהם הסדר שלהם, לא היה חושש לזה מורי זלה"ה: מהחברים – אחר קריאת הפרשה יקוץ צפרניו, להעביר מהם זממת הנחש, דפרח באורא ואויל בפירודא, שארי בחבורא, וסוים בפירודא. ונחש הזה הוא קלפת נגה, כי כשהיא רוצה להעלות, הקלפה מתחברת עמה, שהם – עין גדול, רוח סערה, אש מתלקחת, שלש שנים ערלים, שהם לעולם בטמאתם. והטיקלא נכלל לפעמים בקדשה, ולפעמים נכללת בטמאתה, פעמים חציה, או רבה, או מעוטה. ובזמן שהשלישה קלפות מבקשים לדבק בטיקלא, להקלל גם הם בקדשה, נפקא שלהובא

דאשא מעולם יצירה, בסוד שתי פולסי דנורא ומחי לון, ומפילין בנקבא דתה"ר, כמ"ש שברת ראשי תנינים על הפנים, והדברים עתיקין וכו': וזהו פה להקדים אותה קדם מנחת קטנה, וידוע שהשכינה פחול רגליה יורדת מות, ובשבת מעלה אותן למעלה ונכללין נצח הוד יסוד דהה בחגיגת דידה, וכן בכל העולמות בסוד השכינה, וז"ל דחצית את רגלי וכו', אם יחזרו לרדת למטה להקליפה: ופעם מים חמין, ויבן עם מה שקטוב בזהר שלהובא עולה בכל ע"ש, עם נפשות רשעים בע"ש, הנכנסין בג"ע במים חמין, וכן וסיוע להביא שלהובא דאשא הרוחצת לרגלי נגה מהקלפות הקשות, ובשארם רוצה לרחץ לרגלי, יאמר הנשאר בציון והנותר בירושלם וכו', אם רחץ י"י את צאת פנות ציון, ויכון במלת אם, אל תקרא אם אלא אם, ששלהובא דאשא זו נפקי מסטרא דאפא, ובזה תוסף תת פה בנבורה של מעלה, לרחיצת רגלי השכינה הפלבישים רגלי זעיר אנפין, שלא ינקו החיצונים. (א"מ – כי שלהובא זו נפקי מנה"י דנקבא, הנקרא ציון וירושלים): פרי עין חיים שער השבת פ"ק ג

"יהב ליה ידיה, ואוקמיה" לב בוער וכסופים להשם יתברך מהאדמור מקאמרנא וצ"ל

הנה תהלות לאל עליון זכה אותנו ה' יתברך להוסיף מדור חדש שהתחלנו בו"ד זה מבקר, שמטרתו הפשוטה להלחיב לבות ישראל קדושים לאביהם שבשמים גם במצבים הכי קשים ונסיונות "שלא נדע" הכל לא מדילי אלא מהרב הנאון המפורסם בנגלה ובנסתר בויצא קדישא חסידא ופרישא בנן של קדושים כקש"ת מוה"ר יצחק יהודה יחיאל ספרין זצ"ל אב"ד ר"ק קאמרנא בעל "היכל הברכה" האדמו"ר מקאמרנא איש קדוש וכל ר' לא אגים לה, שופך אור חדש ומצחצח, וחדושים שלא שמעתם און ביאורים נפלאים מוזיות שונות המשלבים את הלב ומגלים רק פסח מאוד תורתו הזורה תורת אמת, ובאמת שיש בדבריו הרבה משנים בקבלה, ודבריו דברים עמוקים, אך החלק העקרי שנתמקד בו במדור זה הוא לשונו הטהור ואהבת ישראל ללא גבול, לשונות של עידוד ותמיכה, הקלה רף ולטוף נפשות פגיעות הקוקות כל כך להחם של אבא אוהב ותומך, ונוטע תקוה, והתקלה חדשה. ואור חדש מפציע ומרפא ומחדש את הדורות בחיית חדשה ולב שמת, ובמחני שגם מי שלא מבין בסוד הענינים, ימצא מרגוע לנפשו וכ"ש מי שכתב בא בסודם של דברים ודרך סילוק להתחדש לנער מעליו את כל הצרות ופבריה חדשה להתקרב לאבא שבשמים שאוהב אותנו אהבה שכמעט שכן תמותה לא יכול לתפס ולהכיל, האדמו"ר ממש מלוח אותך יד ביד ומראה לך את הדרך לצאת מהצרה שלך. ולהדבק בו יתברך. ומעתה, יש להתחוק ולהוסיף קדשה ובפרט בזמן הזה כשכתב נכנס חדש ארץ עקר ההקנה הרבות בשמחה ולהתבונן לפורים לפסח ולספירת העמר ואל השיא חג השבועות מתן תורה, ולכן יש לנצל הזדמנות פז ואת להתקרב אל ה' יתברך, בסיום כל מאמר נשתדל לסכם את דברי הרב כדי שנוכל לצאת עם "פעקאלע" וה' יהיה בעזרונו. זו הסקמטה תשאר בכל שבע, אז אם אתה ככר מכיר, פשוט דלג לעיקר התוכן... והפעם... א' של ויקרא למה היא קטנה? אמר רבי יצחק, א' דויקרא, אמאי היא זעירא. אמר ליה, אתקנים משה בשלימו, ולא בכללא, דהא אסתלק מאתתיה. בספרי קראי אמרי לשבחה, ואנן הכי תנינן, מאי דאסתלק לעילא, ותקשר לעילא ולתתא, וכדון, אידו שלימ וספרי קראי סברי משה אתפרש מאתתיה ושמש כד אידו בגופא בהוא רוקא קדישא. לבתר אתדבק רוקא בהוא עלאה סמיךא דלעילא. וכל דרגין הוו מתדבקין בלוח ברתא. אמר רבי יצחק, א' של ויקרא למה היא קטנה? אמר לו,

התקום משה בשלמות, ולא בכל, שהרי הספק מלשון. בספרי הקדמונים אמרו לנצח, ולכן כך שנינו: מה שנתעלה לנעלה, יתקשר למעלה ולמטה, ואז הוא נשכס. עול, אל"ף קטנה היתה ממנוס קטן, קטן שהוא גדול בהתעוררו למעלה. משה נכרד מלשון ושמם כשהוא צנוח בלוחה דוח קדושה. אחר כך נלכד דוח צנוח עליונה עמוקה של מעלה, וכל הקלות היו נדבקים בלן פלחה. סברת רבי יצחק אשר הוא מדרגה גדולה בעת שהיה מלוכש משה בגוף השמיל שהולכין בו הצדיקים בנן עדן וכבר נסתלק מן חיוו דגוף דהאי עלמא לגמרי על כל זה אין זה שלמות אמיתי, כי תכלית השלמות ולהיות מעלה ומטה כך שמעתי מאת האדמו"ר מהור"ר אברהם יהושע העשיל ממעוזי מה שקיבלתי ממורי ורבי רבינו אלימלך אובין הונסין. אובין הונסין זה לא קיבל הרב רבי יצחק, ולזה אלף שהוא המלוכש וההשמיל הוא זעירא מעלמא דנוקבא אדם הקטן כי בחינות אלף רבתי דאדם הוא ממש אלופו של עולם כולל מעולם ועד עולם לית אתר פנוי מניה, ממש בכל בחינות קמנות ושמיות שם גניו אלופו של עולם וכל מנופת לא תנפך כי אש אוכלה הוא ובבחינה זאת יהיה המשיח שיתלבש בכל בחינות עולם ולא יפול ממדרגתו וזהו בחינות אלוהות דלא אשתני בכל אתר והבן לנתחיה מלא יוד והיא לפי צחות הלשון מורה על הריבוי סוד עליה ז"פ יח דשם הויה אהיה כידוע בדרך זה יהי והי אהי יהי כידוע עולה קי"ב ואלו השמות יה עלה המעלין כל הנשמות וזהו גתחיה שם יח אברין דלתי הא אלף ואו אלף ואו הא אלף שם מ"ב הידוע המעלה כל הביורירין. שם מ"ב סליק והפשיט את העולה. גאווה פוגם בשם יוד ויו דלת הי יוד מספר את העולה כבודי מעלי הפשיט מבלי לרדוף אחר כבוד המדומה של קליפות נוגה להיות רב ורבי ורבן, שהוא ממש עבודה וזה אשרה דמשה דאין לה ביטול, וצריכין לנתח אותה לנתחיה לבדוק היטב כי יש הרבה מעות שסובר שכונתו להיות רבי לשם שמיים להאיר על נפשו ויוצא מעניני מעות וכבר אמר אנא השם ונשמע קולו ביריחו, ובאמת אשרי הלומד ומלמד להעלות נשמות ישראל באמת. עיין תנחומא בחקתי פרי צדיק עין חיים ולקח נפשות חכם. אם יהיה אדם צדיק אף על פי שהוא צדיק ואינו עוסק בתורה אין בידו כלום אלא פרי צדיק עין חיים זה תורה שמתוך שהוא בן תורה הוא לומד היאך לקח נפשות שניאמר ולקח נפשות חכם ואם בידו תורה, אין בידו תורה אין בידו כלום. עין שם. כי על ידי תורה הוא יכול להעלות נפשות לשרשן ואם לאו יורד הוא ותלמידיו לבאר שחת. ב"מ

שלהי הוריות פ' מי ימלל גבורות ה' מי שיכול להשמיע כל תהלתו על ד"ת. ולכן גם ק"ש נקרא צלותא כמ"ש תוס' שבת (יא. ד"ה כגון). כי סדור שבחיו היינו תורה וזהו חרב כנ"ל. משא"כ בעותא שהוא בקשה הוא קשת. ולהיות הכנעני או בארץ שהוא הגרוע מכל האומות כמשא"ל (תו"כ אחרי פרשה ט). ושכם גרוע מכל א"י כמ"ש בפ' חלק (פנהדרין קב). דהוא מקום מוכן לפורעניות. ובודאי לא בחנם מוכן לכך רק שאוירו גורם גם אחר שנתקדש אוירא דא"י בקדושת א"י כמ"ש מקודם. ולכן יעקב נתחזק נגד אותו מקום ביחוד. ושם משכן החוי חויא שורש הנחש. וא' מיד האמורי ולא החוי הוא כמ"ש בס' מעשה ה' כי אמונתם היתה אמונת האמורי יע"ש. ויציבא מילתא מלשון רז"ל בכ"מ דרכי האמורי על חוקי ע"ז שלהם. ומלחמתם הגופנית הי' ע"י בניו והם נצחו החויא במעשה בהגדרת הזנות. אבל יעקב אע"ה נתחזק נגד האמורי שהוא תוקף כח אלהותם המתגבר באוירים להכניס הרהורים ומחשבות בלב ש"ע"י מיהר בני ביתו אח"כ. והניצוח הזה הוא בצלותי מקודם בחרב להרוג סביבותיו דלעולם יסדר שבחו של מקום ואח"כ יתפלל (כמ"ש ברכות לב). דלולי כן א"א ליכנס לחפצה דבקשה כלל כנ"ל. ואח"כ בעותי ההורג מרחוק שזה א"א ע"י החרב שאינו הורג אלא מקרוב אבל לנקות עומקא דלבא מקום שאין יד האדם שולטת כלל כענין ולבי הלל בקרבי. וקרא זה אמר דוד המע"ה שהוא דרגא דתפלה כמעט ואני תפלה שלוה א"א אלא ע"י רבוי התפלות והבקשות לסייעתא דשמיא כמ"ש (סוכה נב). אלמלא הקב"ה עוזרו כו'. וכל תפלה ותפלה הוא יריית חץ נגדו ואותם שבכוונה היינו שכיוון אל המטרה שהוא נקודת החויא שבעומק הלב שהוא מרכז הגוף כמו שעושים יורי החצים מטרה באמצע ענול א' לכיון חצייהם אליהם. וזהו כוונת הלב שבתפלה שצריך אחר ד"ת וק"ש וספור שבחיו של מקום: צדקת הצדיק רכ"ג [מְלֻקֵטְס מִנְחָת יִצְחָק]

הדר"ת היא דוגמת חרב כמ"ש בברכות (ה). בק"ש כאלו אוהו חרב של ב' פיות. שהחרב הורגת מקרוב ואפ"י מסובב ומסובך תוך מחשבות זרות והרהורים מכל צד אם עונה לד"ת הוא הורגן ומבטלן מכל צד בב' פיות החרב דרומו על ההריגה מימין בהרהורי תאוה ומשמאל בהרהורי קנאה וכמ"ש (סוכה נב): אם פגע כך מגוול כו' שאפ"י כבר פגע ונגע כך משכחו לבהמ"ד ומתפוצץ. וכמ"ש (כתובות עז): ריב"ל מיכרך בבועלי ראתן ועסיק בתורה אמר כו' פ"י כל מוכי שחיזן היינו מצד תוקף התאוה דלכן התשמיש קשה להן ובעלי ראתן ביותר. ולכן צריך להרחיק ממבואה כי האויר מכניס הרהורים וחשקות כנ"ל אות ר"ה. והכלל בכל חולי הטבע נמשך אחר הרוחניות של חולי וכשהחולי מתפשט באויר היינו שרוחניות ההיוזק וכח הרע המביא אותה המחלה הוא ג"כ מתפשט ע"י האויר. וריב"ל מיכרך כו' אפ"י בתוך אויר הרע ממש ומוכרך בו התורה מצלת ושורפת ומכלה כל אוירים רעים שסביבותי. וכמו ששמעתי דד' אמות של הלכה קדוש בקדושת א"י שאויר ארץ העמים נפלמ מתוכו לגמרי מכל צד ע"י החרב דב' פיות ונכנס אויר קדוש דר"ה שזהו אויר א"י דלכן מחכים כמדת התורה מחכימת פתי. אבל בהכנס ותפלה אין מועיל כלום כשכבר פגע ומוכרך בהרהורים ומ"ז כי גם כל תפלתו תהי' כן מליאה מ"ז. רק צריך לכיון את לבו להתרחק ממ"ז ואז ע"י תפלה יוכל לפעול להכניס בעומק הלב מחשבות קדושות ולהרוג הרע ממרחק כענין חץ שחוט לשונם שהלשון דוגמת החץ להרוג מרחוק וזהו ע"י התפלה וכמ"ש בתיקונים (סו' תי' יג ושי"מ) דזריק ב' גירא בתר גירא. ותרגום אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי בצלותי ובעותי. פ"י תפלה היינו סדור שבחיו של הקב"ה ובקשה הוא בקשת צרכיו כמפורש בברכות (לא). רנה זו תפלה כו'. וגם ד"ת נקרא רינה כמ"ש (שמו"ר פ"י מז) ע"פ קומי רוני וגו' אין רנה של תורה כו' כי הוא סדור שבחיו וכמ"ש

מֵהָאֲתֵבְתֵי תוֹרַתְךָ – הַכְנָעָה – עֶקֶר הַתִּקּוּן

באיוה מהן הפיץ יותר כשהוא אומר וירא אלהים את האור כי טוב הוי אומר במעשיהו של צדיקים הפיץ. וכבר צווחו ביה, ואולי לדבריני יאמר, כי מעשים טובים של צדיקים יקרא אור ומעשים טובים של רשעים נקרא חושך ואין אנו יודעין אולי יותר ויותר הקב"ה תענוג כביכול ממששים טובים של רשעים עבור שאינו דבר תמידי, כשהוא אומר כו' הוי אומר שכמעשים טובים של צדיקים הפיץ יותר כי מעשייהם מגיעין עד מקום גבוה משא"כ מעשים טובים של הרשע וכאמור. ולדבר זה יחדר לבו של אדם בקרבו לגודל העושה אשר לו אך עשוק ורצוץ בחשבו הלא אין הקב"ה וותרן ובודאי על כל עון ועון לא יכופר לו כי אם בעונשים מופלגים בניהנם וכדומה או בתשובה ואחר קבלת עונשו הרי הוא כאלו לא חטא ועכ"פ כל המצות שעשה הם קמני הערך מאד אחרי שעשה אותן בעודו נחשב כרשע בעוד שלא קיבל עונשו היש רחמנות גדול מזה, בשלמא אלו היו מוותרין לו העונות היה מריות עכ"פ שהלך אחרי שרירות לבו בחייו ויש לו עכ"פ קצת שכר נגד ההפסד, משא"כ אחרי שידוע שבדאי יקבל עונשו על כל עון עד שירצה את עונו וכאלו לא חטא אי"כ הפסדו זה שמפסיד משכר מעשייו הוא כחנם בלא דבר הנה זהו רחמנות גדול. ולכן ראו לכל אדם לבקש מאת ה' כדברים האלה בעצמם ויאמר מארי דעלמא הלא ידעתי כי לא תוותר לחטאתי ואי"כ למה אפסיד שכר מעשים טובים שלי ויהא נדמה לך כאלו כבר קבלתי עונש ותקבל מעשים טובים שלי כאלו כבר קבלתי עונשיו הלא נקי מכל אשמה. אכן נראה למה הדבר לויאיש אחד שעושה מלאכה אצל בעל הבית בלי שכר רק מגדבת לבו לאהבת הבית והוא משתדל ברויחות ומלאכתו לאהבתו, וכשוואה אלהבת הבית זאת הוא מכין לו כלים והכנות באופן שיוכל לעשות בשעה א' מה שהיה צריך לעשות בלי כלים בכמה ימים מאחר שעושה עמו בחנם ואין באותו מלאכה רק טובת הבעל הבית וכל הנאה שלו לכן רואה בכל התחבולות להקל מעליו המטרה שיעשה בשעה א' מלאכה מרובה, משא"כ אם הוא שכיר אצל הבעל הבית שיעשה מלשם לו שכר הרבה אין הבעל הבית עושה לו שום תחבולה, אדרבה, אומר מאחר שאני משלם לו תכבוד העבודה עליו ואל יקח שכר בחנם. וכך הוא בענין עבודת הש"י, כי מי שאין כוונתו בלתי לה' לבדו לא לשום שכר רק למען יהיה נחת רוח לבוראנו ית"ש ודאי יש מקום שיחנן לבורא ית"ש כנ"ל ויאמר מארי דעלמא מארי שאין אני הפיץ רק לעשות לך נחת רוח במעשי ואני רוצה שיהיה לך נחת רוח הרבה ממעשי אבל כבר חטאתי ואין מעשי נוגעים במקום נבוא ולכן לא תקבל כ"כ בחם מהם לכן אני מבקש ממך מאחר שבדאי לסוף אקבל עונשי ח"ו והריני כאלו לא חטאתי יהי נא שעה זו לפניך כאילו כבר קבלתי עונשי בכדי שתקבל נחת רוח הרבה מזה שאני עושה עתה לפניך ויקבל תפלתו בעיני הש"י מחמת שעושה בחנם וכל הנאה של ית"ש כביכול, משא"כ העושה מעשים טובים עבור שכר אין מקום לבקשה זו וק"ל. נמצא העושה בחנם, אזי אף על פי שחטא, ישראל הוא, נותן לו הש"י שכר גדול כפי ערך המצוה בעצמותה מצד המצוה,

כתב הערבי נחל ויקרא ויקרא, א' דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקרבו ממך קרבן לה' מן הבקמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם כו'. יש לדקדק מדוע אמר אדם ולא איש. ועוד, יקריב לשון יחיד ואח"כ כתב קרבנכם לשון רבים, ועוד מכח מיותר. ותו מעיקרא קרבן לה' והדר קרבנכם. ויבואר ג"כ פסוקי תהילים (תהילים נא, יח) כי לא תחפוץ זבח ואתנה עולה לא תרצה זבחי אלהים כו' עד סופו, והדקדוקים יבוארו אי"ה לקמן. ולבאר כל זה נראה לי בהקדמ מ"ש רז"ל במדרש (שמות רבה מה, ו) איך הש"י הראה למשה אוצרות הרבה של תענוג ושאלו אלו למי? ואמר למי שקיים מצוה זו אלו למי? כו' ולכסף הראה לו אוצר של מתנת חנם שהוא גדול מכולם ושאל זה למי? אמר לו הקב"ה מי שיש לו משלו אני נותן לו משלו מאלו הראשונים ומי שאין לו משלו אני נותן לו מזה האוצר הגדול שהוא אוצר של מתנת חנם ע"כ. וכבר צווחו בזה יציבא בארעא כו'. והנראה לי בזה בכמה דרכים, דרך א' נלע"ד בהקדמ לבאר משאר רז"ל (קידושין ל"א). גדול המצווה ועושה ממני שאינו מצווה ועושה, ופירשו התוס' הטעם משום דמצווה ועושה היצר הרע מפתהו והוא מוכרח ללחום עמו, משא"כ מי שאינו מצווה אין היצר הרע מפתהו כ"כ עכ"ד. ויש לתמוה בדבריהם הא ודאי כל פיתוי היצר ותחבולותיו יתגדלו על מעשי האדם אשר הוא טוב בעיניו וה' וכל עוד שהמעשה ייטב יותר בעיני ה' יותר היצר הרע מתגבר עליו, אם כן למאן דאמר דשאינו מצווה גדול ויש לו שכר יותר מהמצווה אי"כ יתגבר יותר היצר הרע בעת שירצה האדם לעשות דבר שאינו מצווה ואי"כ איך נתנו התוס' הטעם גדול המצווה מחמת פיתוי היצר הרע אדרבה הא כהא תליא. והנראה בזה, שהנה מעשי המצוה שהאדם עושה הם גדולים מצד עד בלי ערך וקמנים מצד, והיינו כי המצוה מצד עצמה ומצד המצווה ית"ש גדול מאד, כי המקיים ציווי של ממציא כל הנמצאים ודאי שכרו הרבה מאד על פי פעלו כי שורש כל מצוה הוא במקום גבוה וקדוש מאד, אכן היא קטנה מצד העושה אותה, כי מאחר שאין צדיק בארץ אשר עושה טוב ולא יהטא וכיון שחוטא נשפל נשמתו ח"ו ממדרגתה ומקורה, וידוע שאין האדם יכול לפעול במעשיו הן טובים הן רעים רק עד מקום ששורש נשמתו מגיע, ממילא אחר שחטא האדם ונשפל ממדרגתו ממילא ערך המצווה שעושה הוא קטן ערך מאד כי אין עשייתו נוגע במקום שורש המצוה. וכבר אמר הכתוב (תהילים ג, טז) ולרעה אמר אלהים מה לך לספר חוקי כו', נמצא שהרשע מיקרי אינו מצווה ועושה מאחר שאלהים אמר לו מה לך כו', וידוע ע"ה שארו"ל (סוכה ג"ב). לצדיקים נדמה היצר הרע כהר ולרשעים כחוט, וכתבנו במ"א כי כל אחד רואה יצר הרע שלו וכל הגדול מחבירו יצר גדול הימנו נמצא היצר הרע של הרשע אינו רק כהוט. ולה רמזו רז"ל גדול המצווה ועושה, היינו מעשים טובים של הצדיק, ממני שאינו מצווה ועושה היינו הרשע, וע"ז יפה כתבו התוס' הטעם משום שהרשע אין היצר הרע שלו חזק כל כך וק"ל. ואולי יפורש בזה המדרש רבה (בראשית רבה ג, ח) אור אלו מעשייהו של צדיקים וחושך אלו מעשייהו של רשעים ואין אני יודע

מ"ש כ"ב

משא"כ העושה בשכר או"כ מאחר שאין אדם אשר לא יחמא און אין שכר המצוה רק לפי ערך העושה והוא קמן מאחר שע"י המאז נפל ממדרגתו ובאמור. וז"ש מי שיש לו משלו, ר"ל שעושה בשכר ורוצה משלו אני נותן לו מאוצרות הקטנים כפי ערך העושה לא כפי ערך המצווה יתייש, אבל מי שאין לו משלו אני נותן לו משלו כי שהוא אוצר גדול בערך המצווה מצדה ומצד המצווה עליה, ולכן נקרה אוצר זה של מתנת חנם כי איננו בתורת תשלומין דהא לא עשה בשביל שילום שכר ואין זה מה שאני נותן לו רק בתורת מתנת חנם וק"ל. ובוזה יבואר משה"ה (תהילים סב, יג) ולך ה' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו, ירצה, ולך ה', ר"ל אימתי תיתחס שכר המצווה מצדך בתורה לפי ערך לך ה' הוא בהיות החסד, ר"ל כשהיה השילום שכר רק בתורת חסד ונדבה כי לא עשה עבור שכר ואינך נותן לו רק בתורת חסד ומתנת חנם אוי הוי שכר המצווה בערך, משא"כ כי אתה תשלם, ר"ל כשאתה נותן בתורת תשלומין לאדם לפי מעשה עבור שכר אז הוא לאיש כמעשהו וזה השכר רק כפי ערך העושה והמעשה ק"ל. בדרך אחר ביארנו מאמר זה דאוצר של מתנת חנם לעיל פ' תורה על פי הש"ס (כבא בתרא י. א) ר' יוחנן בטר דמסיים צלותיה אמר יי"ר שלא נבזש ע"ש שאור, והעולה משם, כי מי אשר משיג ויועד שאינו יודע ומביין איך איננו יוצא ידי שמים בשום מצוה ושוש מעשה ע"י נאמר אתי דכא כי הבנה זו נוגע בעצמות יתי"ש בתורה חסד ונדבה כו שנדע שלא נדעך וע"י הבנה זו מגיע עליית תורתו ומעשיו עד הש"י בעצמו, משא"כ כשנדמה לאדם שיוצא ידי שמים כמעשיו אוי אין מעשיו נוגעים רק עד מקום שורש שמתנו בעולמות. ונודע משה"ה (ישעיה מב, ח) אני ה' הוא שמיי וכבודי לאחר לא אתן כו כי עזו ותדחו במקומו ואין מגיע לשם פגם עון. וא"כ אף שכתבנו לעיל בדרך הראשון שע"י המאזם שיש לאדם נקמן שכר מעשיו המובנים אין זה אלא כפי שנדמה לו שעושה איזה מצות ואין מגיעין מעשיו רק כפי שרשו לשם מגיע גם כן פגם המאז, משא"כ מי שיועד שאינו עושה כלום אוי מעשיו נוגעים עד ה' והוא נבחר ממקום המאז או"כ אין השכר נקמן ע"י המאזם והיה שכרו בשלימות והבן. ובוזה יובן משה"ה (תהילים יח, כא) יגמלני ה' בצדקי כבודי יד ישיב לי כי שמרתי דרכי ה' ולא רשעתי מאלהי. ויש להדקק, הלא דוד המלך ע"ה הוא מהענוים ואמר אנכי תולעת אדני רק לנפשיה חסיד ואמר כי שמרתי כו, ועוד שאמר יגמלני, והלא אצדיקים אינם עושים עבור שכר ואינם מוכרחים בשכר וכמ"ש יעקב אבינו ע"ה קמוני כו וכמאמר ר' אבהו (בראשית רבה טו, ג) כל אלה דאבהו כו, ועוד ולא רשעתי מיותר. ועם האמור יובן, דאדרבה דוד המלך ע"ה אמר כן לרוב ענותנותו שהיה נשבר לבו בקרבן בחושבן תמיד שאינו יוצא ידי שמים ואינו עושה שום מצוה, וע"י התנחם דאף על פי כן עי"ז עצמו עדיף מפי כי יגמלני ה' בצדקי, ר"ל כי שכר איזה מצוה שיתן לי ה' יתן לי בצדקי, כ"ה הדיקון, ר"ל כאלו היתה צדיקי ולא חטאתי מעולם, כבודי יד ישיב לי, ר"ל כאלו היו ידי נקיות מבלי חטא שיהיה השכר במתנת חנם לערך ה' יתייש, והמעם, כי שמרתי, ר"ל בעת שאני עושה שום מצוה אע"פ שהוא קמן האיכות מצדי מי"מ אותה המצוה היא דרכי ה' שנוגעת ע"ה כיון שאני יודע זאת בעצמי שאינו יוצא ידי שמים בשום דבר וכאמור, משא"כ ולא רשעתי, ר"ל לא איני מרשיע, אינו מאלהי, כי החמא אינו נוגע עד ה' כי כבודי לאחר לא אתן ולכן המצוה היא למעלה מחטאי ולא שיקומן שכרה ע"י החטאים וכאמור. העולה מזה, כי העיקר הוא הכניעה להיות כנענ לפני ה' ויהיה לבנו נשבר בקרבן וידע ויבין שאינו יוצא ידי שמים אפילו הנע א' וכנ"ל, ואמנם מי שאין שכלו כל כך בריא וחזק להיות נשבר פנימיות לבו ונכנע, על זה בא ציווי הקרבנות, וכמ"ש הרמב"ן ז"ל מעם הקרבנות כפי פשט הרבנים כפי שיוצא מזה לידי הכניעה, כי האדם יראה את הצאן ואת הבקר והוא נשדף דמו שאברם אברם וגשר על המזבח והיה שוב בלבו כי מן הראוי היה שככה יעשה אליו אלא שבהסד נלקחה תמורתו הבהמה ההיא ונעשה בה כל מה שראוי היה להעשות לאיש ההוא ונכנע בזה לבבו ומפני שמו ניחת הוא אלו דבריו ז"ל. ופירשו

מה אהבתי מצוותיך - הכנה לחג הפסח א'

פרי העץ ואחר כך נתקלל אדם הראשון ואכלת את עשב השדה וכיון שהיועו פניו וא' אני וחמורי נאכל באבוס אחד א"ל הקב"ה הואיל והיועו פניך תאכל להם כמ"ש (בראשית רבה פ" א) וכאן ביצאת מצרים אחר מכה עשירית שיצאו ישראל מכל י הקליפות ונכנסו לעשר מדות דקדושה, שכן היו עשר מכות נגוף למצרים ורפאו לישראל כמ"ש (וח"ב לו א) התחיל התיקון לפנס אדם הראשון, וצריך להרגיש השינוי שיתקון הכל ולא יהי שאור שבעיסה וזה צריך האדם להרגיש בכל ליל פסח הרגיש מהודש ושניו שיליה זו משונה מכל הלילות שבוה מרגיש כאלו הוא יצא ממצרים ואף דאכתי שעבוד אחשוורוש אנן מי"מ הללו עבדי ה' ולא עבדי פרעה שמוזה כבר יצאנו שלא יהי שמונו כזה כמו במצרים שהקיפה הקליפה מכל צד כמשי"ע נוי מקרב נוי כעובר במעי אבנו ומה כבר יצאנו וצריך אדם להרגיש בכל שנה יציאה מהודשת כאלו הוא יצא ממצרים:

הכנה לפסחא בגמרא (פסחים קטז) לחם עוני שעונין עליו דברים הרבה, והיינו שצריך להיות דרך שאלה ותשובה הבן שואל מה נשתנה ואביו משיבו וכמ"ש (שם קטז) בנו שאלו כו' אשתו ושאלתו ואם לאו הוא שואל לעצמו, וכן במאמר ר' אבא מצינו שאנו אובליו ע"ש מה חי מרור ע"ש מה חי ואין אומרים חתם מצה שאנו אובליו ע"ש שלא הספוק כו' רק דרך שאלה ותשובה (וכ"כ גי' הרא"ש) והיינו שבלילה צריך האדם להרגיש בנפשו חדשות שצריך האדם לראות א"ע כאלו הוא יצא ממצרים כו' והיינו שאז הרגיש אדם בנפשו הרגש חזק שיצא מן היצר, וכן צריך כל אדם להרגיש בכל ליל פסח כאלו הוא יצא ממצרים ולא יהיה הדבר אצלו כדבר הרגל לכאול מצה ומרור וכדומה, וכן כל עיקר תקנת טיבול ראשון אמרו שהיא כי היכי דליתו היכירא לתינוקת (כמ"ש ע"ש) והיינו שיתעורר האדם מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות שיש שינוי בזה ויצא מהרגל ובא השאלה ראשונה על טיבול ירקות שזה ה' קללת אדם הראשון שמקודם היה מאכל אדם רק

שבת שלום

פסח פשר ושמת

כתב וערך יצחק ארזי פס הלוי - 055-6772044 הערות והארות יתקבלו בבקרה גם למייל izhakhalevi@gmail.com לקבלת העילון במייל שלחו בקשה למייל. מותר להעתיק ולצלם ודארבה מצוה לזכוי הרבים. "שגיאות מי יבין" אם מצאתם טעות - נשמח אם תעדכנו אותנו ותקנו בפירושה הבאה א"י נתי להשיג את מנחת יצחק בכמה מוקדים: בבני ברק: פרמת אלחנן בבית הכנסת המרכזי, בבית הכנסת מצדה, בישיבת נתיבות חיים, בבית המדרש וחס"ה ובא"צ ובר"ש נתי להעתיק לרפואה ולעילוי נשמת... נשמח לקבל תגובותיכם... חדש! ניתן להוריד את העילון מאתר אופיס יהודי (להלן) בכתובת https://gilyonot.jewishoffice.co.il ובדירשו בעלונים וורודות https://www.dirshu.co.il

לרמוצה שלמה
מיכאל בן אורנה וקני ביתו
הצלווה בכ"ל הענינים

לעילי נשמת
מורינו הרה"ג שמו"ה יוסף נסים בן פתיה זצ"ל
נ.ל.ב.ע. ז' טבת תשנ"ח
מ"ח יגאל בן ארנה ז"ל אברהם בן ארנה ז"ל יוסף בן לוי ז"ל יוסף בן פרמה ז"ל יוסף בן פרמה ז"ל אפרים בן פאלינה ז"ל יעקב בן פאלינה ז"ל רח"ל בת סופיה ז"ל

לרמוצה שלמה
ערו משה בן שולמית
צדיאל ארנה בן שרה ובולו יהודה בן רבקה אליהו אלעזר בן אשרה מיכל בת שרה

לרמוצה שלמה
צדיאל ארנה בן שרה מיכל בת שרה יצחק ארנה בן טוביה יצחק לוי בן אסתר יקושיאל בן לאה

לרמוצה שלמה
צדיאל ארנה בן שרה יצחק ארנה בן טוביה יצחק לוי בן אסתר יקושיאל בן לאה